

SL

SL

SL

EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 12.7.2010
COM(2010)371 konč.

2010/0199 (COD)

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o spremembi Direktive 97/9/ES Evropskega parlamenta in Sveta o odškodninskih shemah za vlagatelje

SEC(2010)846
SEC(2010)845

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

Direktiva 97/9/ES o odškodninskih shemah za vlagatelje¹ je bila sprejeta leta 1997, da bi dopolnila Direktivo o investicijskih storitvah², ki je takrat urejala zagotavljanje investicijskih storitev v EU. Direktivo o investicijskih storitvah je pozneje zamenjala Direktiva o trgih finančnih instrumentov³. Direktiva o odškodninskih shemah za vlagatelje določa, da stranke, za katere investicijska podjetja (vključno s kreditnimi institucijami) opravljajo investicijske storitve, v posebnih okoliščinah, ko podjetje ne more vrniti denarnih sredstev ali finančnih instrumentov, ki jih hrani v imenu stranke, prejmejo odškodnino.

Deset let po začetku veljavnosti Direktive o odškodninskih shemah za vlagatelje in takoj po finančni krizi je pravi čas, da se pregleda delovanje navedene direktive. Ni konkretnih dokazov, da naj bi finančna kriza prispevala k povečanju števila odškodninskih terjatev iz shem na podlagi Direktive o odškodninskih shemah za vlagatelje. Vendar je Komisija v zadnjih letih prejela več pritožb vlagateljev v zvezi z uporabo navedene direktive v več pomembnih primerih, v katerih so vlagateljem nastale velike izgube. Pritožbe se nanašajo predvsem na kritje in financiranje shem ter zamude pri pridobivanju odškodnine. Pregled Direktive o odškodninskih shemah za vlagatelje je poleg pregleda Direktive o sistemih zajamčenih vlog⁴ in preučevanja zaščite imetnikov zavarovalnih polic pomemben element politike Komisije za okrepitev regulativnega okvira EU za finančne storitve, kot je določeno v sporočilu o spodbujanju okrevanja evropskega gospodarstva⁵. Povezan je tudi s ciljem, določenim na ravni G-20, da se bodo odpravile morebitne vrzeli v regulativnem in nadzornem sistemu, ter ciljem ponovne vzpostavitve zaupanja vlagateljev v finančni sistem.

Ta pobuda je del širšega paketa o odškodninskih in jamstvenih shemah, ki ga bodo sestavljali dva predloga za spremembo direktiv o odškodninskih shemah za vlagatelje in sistemih zajamčenih vlog ter bela knjiga o zavarovalnih shemah.

2. POSVETOVANJE Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI

Pobuda je rezultat obsežnega in dolgotrajnega dialoga in posvetovanja z vsemi glavnimi zainteresiranimi stranmi, vključno z zakonodajalci za vrednostne papirje, udeleženci na trgu, nacionalnimi odškodninskimi shemami za vlagatelje in potrošniki. Poziv za predložitev dokazov je bil predložen v javno posvetovanje, ki je

---

¹ Direktiva 97/9/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. marca 1997 o odškodninskih shemah za vlagatelje (UL L 84, 26.3.1997, str. 22).

² Direktiva Sveta 93/22/EGS z dne 10. maja 1993 o investicijskih storitvah na področju vrednostnih papirjev (UL L 141, 11.6.1993, str. 27–46).

³ Direktiva 2004/39/ES (UL L 145, 30.4.2004, str. 1–44).

⁴ Direktiva 94/19/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 1994 o sistemih zajamčenih vlog (UL L 135, 31.5.1994, str. 5).

⁵ Sporočilo Komisije za spomladansko zasedanje Evropskega sveta „Spodbujanje okrevanja evropskega gospodarstva“ – COM(2009) 114, 4.3.2009.

potekalo od 9. februarja do 8. aprila 2009⁶. Nacionalnim odškodninskim shemam za vlagatelje so bili poslani vprašalniki, srečanje z njimi pa je potekalo 9. februarja 2010⁷. Posebno srečanje je potekalo 3. septembra 2009, da bi se pridobilo mnenje sektorja in združenj vlagateljev. To delo temelji tudi na ugotovitvah in prispevkih strokovne skupine za evropske trge (ESME)⁸ in Evropskega odbora za vrednostne papirje (ESC)⁹. Poleg tega se upoštevajo ugotovitve iz študije družbe OXERA z naslovom „Description and assessment of the national investor compensation schemes established in accordance with Directive 1997/9/EC“ (Opis in ocena nacionalnih odškodninskih shem za vlagatelje, ustanovljenih na podlagi Direktive 1997/9/ES) (februar 2005)¹⁰.

3. OCENA UČINKA

Komisija je v skladu s politiko „boljših predpisov“ opravila oceno učinka političnih možnosti. Politične možnosti so bile večinoma povezane s financiranjem shem, zamudami pri izplačilu, kritjem in višino odškodnine.

Vsaka politična možnost je bila ocenjena na podlagi naslednjih meril: zaščita in zaupanje vlagateljev, enaki pogoji pri zaščiti, ki se zagotavlja za različne vrste naložb ali storitev v EU, ter stroškovna učinkovitost, tj. koliko se z možnostjo uresničujejo zastavljeni cilji ter se zagotavlja stroškovno učinkovito in uspešno delovanje trgov vrednostnih papirjev¹¹.

---

⁶ Službe Komisije so prejele 70 prispevkov. Nezaupne različice prispevkov so na voljo na spletni strani Komisije:

http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/2009/investor_compensation_en.htm.

⁷ Dva vprašalnika v zvezi z dejavnostmi nacionalnih odškodninskih shem za vlagatelje sta bila poslana junija 2009 in novembra 2009.

⁸ Skupina ESME je bila svetovalna služba Komisije, sestavljena iz strokovnjakov in udeležencev na trgu vrednostnih papirjev. Komisija jo je ustanovila aprila 2006. Delovala je do konca leta 2009, in sicer na podlagi Sklepa Komisije 2006/288/ES z dne 30. marca 2006 o ustanovitvi strokovne skupine za evropske trge vrednostnih papirjev za zagotovitev pravnega in ekonomskega svetovanja glede uporabe direktiv EU o vrednostnih papirjih (UL L 106, 19.4.2006, str. 14–17).

⁹ Evropski odbor za vrednostne papirje (ESC), ki je bil ustanovljen s Sklepom Komisije 2001/528/ES (UL L 191, 13.7.2001, str. 45), izpolnjuje funkcijo komitologije (Sklep Sveta 1999/468/ES z dne 28. junija 1999 o komitologiji (UL L 184, 17.7.1999, str. 23), ki določa postopke za uresničevanje Komisiji podeljenih izvedbenih pooblastil, kakor je bil spremenjen s Sklepom 2006/15/ES (UL L 200, 22.7.2006, str. 11)) in funkcijo političnega svetovanja na področju vrednostnih papirjev. Sestavljajo ga visoki predstavniki iz držav članic, predseduje pa mu predstavnik Komisije. Razprave so potekale na srečanjih odbora ESC 14. novembra 2008, 11. februarja 2009 in 15. julija 2009.

¹⁰ Študija je na voljo na spletni strani http://ec.europa.eu/dgs/internal_market/docs/evaluation/national-investor-rep2005.pdf.

Mnenje, izraženo v študiji družbe OXERA, ne odraža nujno stališča Evropske komisije. OXERA je zasebno podjetje, s katerim je Evropska komisija sklenila pogodbo za izvedbo študije. Za izjave in mnenja v študiji je odgovorno podjetje. Evropska komisija ne sprejme poročila družbe OXERA, ampak ga uporablja kot vir informacij za pregled Direktive o odškodninskih shemah za vlagatelje.

¹¹ Delovni dokument služb Komisije, ki je priložen predlogu Direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 1997/9/ES o odškodninskih shemah za vlagatelje – SEC(2010) 845.

4. PRAVNI ELEMENTI PREDLOGA

4.1. Pravna podlaga

Predlog temelji na členu 53(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije.

4.2. Subsidiarnost in sorazmernost

Ciljev predloga države članice ne morejo ustrezno uresničiti. Sedanji okvir EU določa le nekatera načela minimalnega usklajevanja ter državam članicam prepušča njihovo nadaljnjo opredelitev. Vendar težave, ki so se pojavile v nekaterih državah članicah, kažejo, da je potrebno dodatno in zlasti obsežnejše usklajevanje na ravni EU, da se zagotovi uresničevanje ciljev Direktive v EU.

Glavna težava pri uporabi Direktive je dejansko široka diskrecijska pravica, ki jo zagotavlja državam članicam. Cilj predloga je izboljšati pravilno delovanje enotnega trga za investicijske storitve ter s tem povečati zaščito in zaupanje vlagateljev v EU. Zlasti je namenjen izboljšanju praktičnega delovanja Direktive o odškodninskih shemah za vlagatelje, natančni opredelitvi področja uporabe navedene direktive ob upoštevanju finančne krize in nedavnih sprememb v zakonodajnem okolju EU ter zmanjšanju vrzeli v regulativnem sistemu in neenakosti med zaščito strank investicijskih podjetij in deponentov bank. Predlog ob upoštevanju obstoječih razlik v delovanju shem na nacionalni ravni določa skupna pravila za zagotovitev usklajenosti financiranja shem in vsakodnevnega delovanja; to je tudi podlaga za vzpostavitev mehanizma posojil med nacionalnimi shemami kot zadnje možnosti za pokritje morebitnih začasnih potreb shem, pri čemer Evropski organ za vrednostne papirje in trge opravi strogo oceno, vsako posojilo pa je treba vrniti najpozneje v petih letih.

Poleg tega je na ravni EU treba obravnavati nekatere težave, kot je sedanje neizplačevanje odškodnin vlagateljem, ki zaradi plačilne nesposobnosti depozitarja ali tretje osebe ne morejo pridobiti svojih sredstev ali utrpijo izgubo vrednosti svojih enot premoženja ali delnic v KNPVP, saj bi druge rešitve lahko vodile k razdrobljeni zaščiti vlagateljev na trgih EU. Glede na to, da je zagotavljanje investicijskih storitev čezmejna dejavnost, je treba investicijska podjetja v različnih državah članicah obravnavati enako, kadar strankam ne morejo vrniti sredstev; vlagateljem v vseh državah članicah je treba zagotoviti enako raven zaščite. Ta usklajen pristop je nujen za preprečevanje težav glede enakih pogojev investicijskih podjetij v različnih državah članicah ter izkrivljanja konkurence med bankami in investicijskimi podjetji.

Dodatni element je povezan z dejstvom, da se je s spremembo Direktive o sistemih zajamčenih vlog (Direktiva 94/19/ES¹²) raven zaščite deponentov bank povečala. Poleg tega se spreminja delovanje sistemov zajamčenih vlog, da bi se uskladili obseg kritja, pogoji in roki izplačil, mehanizmi financiranja in zagotavljanje vzajemne solidarnosti med shemami. Investicijska podjetja zaradi večje zaščite na področju bančnih vlog ne smejo biti v slabšem položaju. Zato je treba oceniti raven zaščite vlagateljev na ravni EU, da se upoštevajo položaj na trgih v EU in morebitne regulativne spremembe na ravni EU, ki bi lahko vplivale na področju naložb.

Predlog hkrati upošteva tudi različne temeljne cilje obeh direktiv. Glavni cilj Direktive o sistemih zajamčenih vlog je stabilnost bančnega sistema, saj so banke izpostavljene tveganju

---

¹² UL L 135, 31.5.1994, str. 5-14.

„navala“, če deponenti menijo, da njihove vloge niso zaščitene, in vsi naenkrat poskusijo dvigniti svoja sredstva. Z Direktivo o odškodninskih shemah za vlagatelje so ti zaščiteni pred tveganji goljufije, nedopustnih upravnih postopkov ali operativnih napak, zaradi katerih investicijsko podjetjem strankam ne more vrniti sredstev. S predlogom se ohranjajo posebnosti sektorske zakonodaje.

Predlog je v skladu z načelom sorazmernosti, saj so bile vse rešitve ocenjene glede na njegovo stroškovno učinkovitost, poleg tega pa upoštevajo posebnosti trgov v državah članicah. Predlog ne presega okvirov, ki so potrebni za doseganje zastavljenih ciljev, tj. zlasti ohranja načela minimalnega usklajevanja, kjer je to ustrezno, na primer pri pogojih, v skladu s katerimi morajo člani odškodninskih shem prispevati v shemo. Uvedba sistema posojil med nacionalnimi shemami je v skladu z načelom sorazmernosti, saj ne posega v fiskalne pristojnosti držav članic; je ukrep v skrajnem primeru, ki se uporabi potem, ko so bili uporabljeni drugi mehanizmi financiranja (običajni in dodatni prispevki članov) in samo uvaja možnost posojil, za katere je določeno plačilo obresti in obveznost poplačila sheme, ki si izposoja, ter je časovno in po obsegu omejen.

4.3. Podrobna obrazložitev predloga

4.3.1. Uskladitev z Direktivo o trgih finančnih instrumentov – zajete storitve in razvrstitve strank – člen 1(2) in Priloga I

Področje uporabe Direktive o odškodninskih shemah za vlagatelje je zdaj določeno s sklicevanjem na investicijske storitve, kot so opredeljene v Direktivi o investicijskih storitvah¹³. Direktiva o odškodninskih shemah za vlagatelje ščiti vlagatelje, kadar podjetje ne more vrniti finančnih instrumentov ali denarnih sredstev, ki jih hrani v imenu stranke v zvezi z investicijskimi storitvami.

Z Direktivo o trgih finančnih instrumentov je bila razveljavljena Direktiva o investicijskih storitvah, hkrati pa se je razširil obseg storitev, zajetih v sektorski zakonodaji (upravljanje večstranskega sistema trgovanja (MTF) je zdaj na primer vključeno na področje uporabe Direktive o trgih finančnih instrumentov). Pojavilo se je tudi več tehničnih vprašanj, kot je kritje podjetij glede na pooblastila iz njihovega dovoljenja (tj. ali ima podjetje dovoljenje, da hrani sredstva strank ali ne).

S predlagano spremembo je pojasnjeno, da mora za vse investicijske storitve in dejavnosti, zajete v Direktivi o trgih finančnih instrumentov, veljati Direktiva o odškodninskih shemah za vlagatelje, pri čemer so stranke, katerih sredstva podjetja dejansko hranijo (ne glede na omejitve njihovega dovoljenja ali značaj njihovih investicijskih storitev), upravičene do odškodnine na podlagi Direktive o odškodninskih shemah za vlagatelje. Na to ne vpliva dejstvo, ali podjetje pri tem krši morebitno omejitev v zvezi s svojim dovoljenjem (ki mu na primer prepoveduje hranjenje sredstev strank ali poslovanje z malimi vlagatelji), ali značaj investicijskih storitev, ki jih zagotavlja (če na primer upravlja večstranski sistem trgovanja). Mali vlagatelji bodo tako lahko predpostavljali, da se Direktiva o odškodninskih shemah za vlagatelje zanje uporablja, ne da bi preverili podrobne pogoje v dovoljenju posameznega podjetja. Prav tako bo zagotovil večjo usklajenost med državami

---

¹³ Člen 1(2) se sklicuje na investicijske storitve, kot so opredeljene v členu 1(1) Direktive 93/22/EGS, in storitev, navedeno v točki 1 oddelka C Priloge k navedeni direktivi.

članicami pri uporabi Direktive o odškodninskih shemah za vlagatelje, kar bo prispevalo k njenemu pravilnemu delovanju.

Naslednja sprememba, ki izhaja iz določb Direktive o trgih finančnih instrumentov, se nanaša na razvrstitev strank. Direktiva o odškodninskih shemah za vlagatelje se lahko dejansko uporablja za vse kategorije vlagateljev. Vendar lahko bolj izkušene stranke običajno izberejo in nadzorujejo dejavnost posrednikov, ki jim zaupajo svoja sredstva. Poleg tega je zaradi omejitve odškodnine na določen znesek (zdaj 20 000 EUR) Direktiva usmerjena zlasti k „malim vlagateljem“¹⁴. Zato lahko nacionalna zakonodaja držav članic trenutno določa, da se lahko poklicne in institucionalne vlagatelje¹⁵ izključi iz kritja¹⁶ na podlagi Priloge I k Direktivi o odškodninskih shemah za vlagatelje.

Vendar zaradi dejstva, da je bila Direktiva o odškodninskih shemah za vlagatelje sprejeta pred Direktivo o trgih finančnih instrumentov, seznam poklicnih in institucionalnih vlagateljev iz prve direktive ni enak ustreznemu seznamu iz druge direktive¹⁷. To lahko povzroči težave v zvezi z odškodnino, ko stranke, ki so v zvezi z zagotavljanjem storitev opredeljene kot poklicne, ne ustrezajo strankam, ki jih je na podlagi Direktive o odškodninskih shemah za vlagatelje mogoče izključiti iz kritja.

Ta predlog usklajuje razvrstitev strank v Direktivi o odškodninskih shemah za vlagatelje z opredelitvijo strank, ki se štejejo za poklicne, iz Direktive o trgih finančnih instrumentov. To bo zagotovilo večjo usklajenost in preglednost ter poenostavilo položaj odškodninskih shem in vlagateljev, saj bosta obe direktivi usklajeni. Uskladitev z opredelitvijo strank, ki se štejejo za poklicne, bo zagotovila gotovost in boljšo zaščito srednje velikih podjetij, ki so zdaj morda izključena iz zaščite, zagotovljene z Direktivo o odškodninskih shemah za vlagatelje, in so namesto tega na podlagi Direktive o trgih finančnih instrumentov¹⁸ običajno razvrščena v skupino malih vlagateljev. Sklicevanje na opredelitev stranke, ki se šteje za poklicno, iz Direktive o trgih finančnih instrumentov bo omogočilo samodejno prilagoditev Direktive o odškodninskih shemah za vlagatelje morebitni prihodnji spremembi Direktive o trgih finančnih instrumentov.

4.3.2. *Plačilna nesposobnost skrbnika, ki je tretja oseba – člena 2(2) in 12*

Direktiva o odškodninskih shemah za vlagatelje ščiti vlagatelje, kadar podjetje ne more vrniti finančnih instrumentov ali denarnih sredstev, ki jih hrani v imenu stranke v zvezi z investicijskimi storitvami. V skladu z Direktivo o trgih finančnih instrumentov je mogoče finančne instrumente hraniti na dva različna načina: (i) v

---

¹⁴ Glej na primer sklicevanje na male vlagatelje v uvodni izjavi 4 Direktive o odškodninskih shemah za vlagatelje.

¹⁵ Seznam takih vlagateljev je določen v Prilogi 1 k Direktivi o odškodninskih shemah za vlagatelje.

¹⁶ Člen 4(2) in Priloga 1 Direktive o odškodninskih shemah za vlagatelje.

¹⁷ Direktiva o trgih finančnih instrumentov – Priloga II.

¹⁸ Odškodnino na podlagi Direktive o odškodninskih shemah za vlagatelje lahko zdaj vedno zahtevajo podjetja, ki izpolnjujejo vsaj dve od naslednjih meril: bilančna vsota $\leq 4\,400\,000$ EUR, čisti prihodek $\leq 8\,800\,000$ EUR, povprečno število zaposlenih ≤ 50 . Na podlagi Direktive o trgih finančnih instrumentov je mogoče kot poklicne stranke opredeliti le večja podjetja, ki izpolnjujejo vsaj dve od naslednjih meril: bilančna vsota $\geq 20\,000\,000$ EUR, čisti prihodek $\geq 40\,000\,000$ EUR, lastna sredstva $\geq 2\,000\,000$ EUR. Zato bi sprejetje opredelitev iz navedene direktive omejilo število podjetij, ki jih je mogoče izključiti na podlagi Direktive o odškodninskih shemah za vlagatelje.

investicijskem podjetju, ki hrani finančne instrumente za stranko, ali (ii) pri skrbniku („skrbnik, ki je tretja oseba“), ki ga običajno izbere podjetje¹⁹. Vlagatelji torej niso izpostavljeni le možnosti plačilne nesposobnosti podjetja, ampak tudi morebitni plačilni nesposobnosti skrbnika. Če skrbnik, ki je tretja oseba, stranki ne more vrniti finančnih instrumentov, ta stranka ne bo upravičena do nobenega izplačila odškodnine iz odškodninske sheme, vzpostavljene na podlagi Direktive o odškodninskih shemah za vlagatelje. Razlog za to je, da so na podlagi sedanjega področja uporabe Direktive o odškodninskih shemah za vlagatelje odškodninske sheme na voljo le vlagateljem, katerih finančne instrumente so investicijska podjetja izgubila „zaradi razlogov, neposredno povezanih s finančnim položajem investicijskega podjetja“. Zato se na podlagi Direktive o odškodninskih shemah za vlagatelje raven zaščite, ki se zagotavlja vlagateljem, ki so kupili finančni instrument, razlikuje glede na to, ali njihova sredstva hrani samo podjetje ali skrbnik, ki je tretja oseba.

S predlagano spremembo člena 2(2) se odškodnine za vlagatelje razširjajo na terjatve v primerih, ko podjetje finančnih instrumentov ne vrne zaradi plačilne nesposobnosti skrbnika, ki je tretja oseba. Ta ukrep bo odpravil morebitno vrzel, ki bi nastala v primeru plačilne nesposobnosti skrbnika. Investicijska podjetja so še naprej odgovorna, da sprejmejo vse razumne ukrepe za izterjavo sredstev od skrbnika.

Predlagana sprememba tega člena ne vključuje plačilne nesposobnosti institucije, pri kateri investicijsko podjetje deponira denarna sredstva. Razlog za to razliko je, da Direktiva 2006/73/ES o izvajanju Direktive o trgih finančnih instrumentov vključuje zelo natančno opredeljen seznam institucij, v katerih se lahko deponirajo sredstva strank (centralna banka, kreditna institucija, banka z dovoljenjem v tretji državi ali kvalificirani sklad denarnega trga)²⁰. To pomeni, da se sredstva obravnavajo drugače kot finančni instrumenti, pri katerih se lahko – ob upoštevanju meril potrebne skrbnosti v zadevnem investicijskem podjetju – za deponiranje finančnega instrumenta stranke izberejo neregulirani subjekti. Ta razlikovalni sistem upravičuje različno obravnavo na podlagi Direktive o odškodninskih shemah za vlagatelje.

4.3.3. *Plačilna nesposobnost depozitarja KNPVP – členi 1(4), 2(1), 2(2b), 4a, 5, 10(1) in 12*

Upravljanje kolektivnih naložbenih podjetij za vlaganje v prenosljive vrednostne papirje (KNPVP)²¹ ni investicijska storitev na podlagi Direktive o trgih finančnih instrumentov. Zato Direktiva o odškodninskih shemah za vlagatelje ne zajema KNPVP in njihovih imetnikov enot premoženja, kadar nastane izguba zaradi plačilne nesposobnosti depozitarja ali podskrbnika KNPVP. Vendar je ta položaj v bistvu primerljiv s položajem iz odstavka 4.3.2, kjer izguba nastane zaradi plačilne nesposobnosti skrbnika ali podskrbnika investicijskega podjetja.

---

¹⁹ Člena 16 in 17 Direktive 2006/73/ES o izvajanju Direktive 2004/39/ES v zvezi z organizacijskimi zahtevami in pogoji poslovanja investicijskih družb ter opredeljenimi izrazi za namene navedene direktive.

²⁰ Člen 18 Direktive 2006/73/ES.

²¹ Direktiva 2009/65/ES o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o kolektivnih naložbenih podjetjih za vlaganja v prenosljive vrednostne papirje (UL L 302, 17.11.2009, str. 32–96).

Zato bo predlagani ukrep imetnikom enot premoženja KNPVP zagotovil pravico do odškodnine iz odškodninske sheme za vlagatelje, če se zaradi plačilne nesposobnosti depozitarja ali podskrbnika KNPVP sredstva ne morejo vrniti KNPVP. Opredelitev „vlagatelja“ iz člena 1(4) bo vključevala imetnika enot premoženja v KNPVP, pri čemer se spreminja več členov za upoštevanje plačilne nesposobnosti depozitarja ali podskrbnika KNPVP (členi 2, 4, 5, 10 in 12). Ker bo ta predlog zaščitil KNPVP oziroma depozitarje ali podskrbnike KNPVP, morajo stroške razširitve kritja nositi ti subjekti in ne investicijska podjetja. Poleg tega je zaradi odločitve za razširitev področja uporabe Direktive o odškodninskih shemah za vlagatelje na primer plačilne nesposobnosti skrbnika, ki je tretja oseba in se uporabi v zvezi z investicijskim poslom, smiselno, da se tveganje v primeru težav z depozitarji ali podskrbniki KNPVP obravnava na podoben način.

Ta ukrep bo vlagateljem KNPVP zagotovil nekaj zaščite. Hkrati bi bilo treba spremeniti zakonodajo, ki se uporablja za funkcijo depozitarjev KNPVP na podlagi Direktive o KNPVP²², da se dodatno uskladijo dolžnosti depozitarjev in njihov sistem odgovornosti. Komisija preučuje možnosti za spremembo te zakonodaje²³.

4.3.4. *Izključitev terjatev v primeru zlorabe trga – člena 3 in 9(3)*

S členom 3 Direktive o odškodninskih shemah za vlagatelje so izključene terjatve, kadar je bila izrečena kazenska obsodba zaradi pranja denarja²⁴, ne pa tudi terjatve vlagateljev, ki so bili vpleteni v zlorabo trga. S spremembo člena 3 se bodo iz Direktive o odškodninskih shemah za vlagatelje izrecno izključile vse odškodninske terjatve, kadar je vlagatelj vpleten v dejanja, prepovedana z Direktivo 2003/6/ES o trgovanju z notranjimi informacijami in tržni manipulaciji²⁵. Vlagateljem, ki so storili ta dejanja, je treba odvzeti pravico do odškodnine, prav tako pa ne smejo biti upravičeni do splošne zaščite, ki jo zagotavlja Direktiva.

4.3.5. *Raven odškodnine – člena 4(1) in 2(3)*

Člen 4(1) Direktive o odškodninskih shemah za vlagatelje usklajuje minimalno raven odškodnine (20 000 EUR) za posameznega vlagatelja. Ko je bila sprejeta Direktiva o odškodninskih shemah za vlagatelje, se je zdelo ustrezno, da se ta raven uskladi z ravno iz Direktive o sistemih zajamčenih vlog (takrat 20 000 EUR)²⁶. Vendar mejna vrednost odškodnine 20 000 EUR od začetka veljavnosti Direktive o odškodninskih shemah za vlagatelje ni bila nikoli prilagojena zaradi inflacije ali večje izpostavljenosti evropskih vlagateljev finančnim instrumentom. Poleg tega je bila Direktiva o sistemih zajamčenih vlog pred kratkim spremenjena, tako da predvideva

---

²² Členi od 22 do 26 in od 32 do 36 Direktive 2009/65/ES.

²³ Ustrezen zakonodajni predlog je treba na podlagi posvetovanja sprejeti do pomladi 2011.

²⁴ Pranje denarja je bilo opredeljeno v členu 1 Direktive Sveta 91/308/EGS z dne 10. junija 1991 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja. Direktiva je bila razveljavljena z Direktivo 2005/60/ES o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja in financiranje terorizma (UL L 309, 25.11.2005, str. 15–36).

²⁵ Direktiva 2003/6/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2003 o trgovanju z notranjimi informacijami in tržni manipulaciji (zloraba trga) (UL L 96, 12.4.2003, str. 16–25).

²⁶ Člen 7 Direktive 94/19/ES o sistemih zajamčenih vlog.

vsaj 50 000 EUR na deponenta na kreditno institucijo, kar se bo pozneje povečalo na fiksno raven 100 000 EUR.²⁷

Komisija predlaga spremembo člena 4(1), s katero bi se raven odškodnine povišala na fiksni znesek 50 000 EUR. Ta raven je bila določena ob upoštevanju učinkov inflacije v EU in za boljšo uskladitev ravni odškodnine s povprečno vrednostjo naložb malih vlagateljev v EU. Za raven odškodnine je treba določiti fiksni znesek, da se prepreči arbitraža ali vpliv drugačnega kritja v drugi državi članici na odločitve vlagateljev. Ker je v nekaterih državah članicah raven odškodnine zdaj višja, je za obdobje treh let predvidena klavzula o nadaljnji veljavnosti predhodnih predpisov („grandfathering clause“), da bodo te države članice lahko prilagodile svojo raven kritja na znesek 50 000 EUR.

V primeru kreditnih institucij se lahko pojavijo dvomi glede tega, ali so denarna sredstva, ki so v zvezi z zagotavljanjem investicijskih storitev deponirana v banki, krita na podlagi Direktive o odškodninskih shemah za vlagatelje namesto na podlagi Direktive o sistemih zajamčenih vlog. Da se odpravi morebitna negotovost zaradi posebnega značaja bank, ki lahko zagotavljajo bančne in investicijske storitve, bo člen 2(3) Direktive o odškodninskih shemah za vlagatelje spremenjen tako, da bo pojasnjeno, da v primeru dvomov vlagatelj odškodnino prejme na podlagi Direktive o sistemih zajamčenih vlog (ki določa višjo raven kritja). To bo učinkovito zaščitilo vlagatelje in zmanjšalo dvome glede enakih pogojev.

4.3.6. Načela financiranja – člen 4a

Široka diskrecijska pravica, ki jo zagotavlja Direktiva o odškodninskih shemah za vlagatelje glede načina financiranja shem (na primer predhodno ali naknadno financiranje ob upoštevanju nastanka dejanskih izgub), ter izrazite razlike glede organizacije financiranja v posameznih državah članicah povzročajo veliko težav. To zmanjšuje zaščito vlagateljev in njihovo zaupanje v uporabo investicijskih podjetij (če vlagatelji niso prepričani, da bo na voljo dovolj sredstev za izplačilo njihovih terjatev v primeru plačilne nesposobnosti). Vpliva tudi na pravilno delovanje notranjega trga, če se verjetnost zaščite vlagateljev in prispevki, ki jih morajo plačati podjetja, med državami članicami izrazito razlikujejo glede na ustreznost posameznih ureditev financiranja.

Vključen je nov člen, v katerem so opredeljena osnovna načela za financiranje odškodninskih shem za vlagatelje. V tej določbi je navedeno zlasti, da:

- morajo stroške financiranja shem načeloma še naprej kriti udeleženci na trgu;
- morajo biti sheme ustrezno financirane, in sicer sorazmerno z njihovimi morebitnimi obveznostmi;
- se bo za zagotovitev ustrezne ravni financiranja za vse sheme določila minimalna ciljna raven finančnih sredstev. Ta ciljna raven finančnih sredstev bo v celoti zagotovljena vnaprej. Ob upoštevanju sedanjih razlik na nacionalni ravni je treba ciljno raven finančnih sredstev na začetku doseči v desetih letih;

---

²⁷ Glej Direktivo 2009/14/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2009 o spremembi Direktive 94/19/ES glede stopnje kritja in rokov za izplačilo (UL L 68, 13.3.2009, str. 3–7).

- je treba v konkretnih primerih, ko vnaprej zagotovljena sredstva ne zadostujejo za pokritje obveznosti sheme, subjekte, vključene v shemo, pozvati k vplačilu dodatnih prispevkov. Vendar to ne sme ogroziti stabilnosti finančnega sistema države članice;
- ko se ti viri financiranja izčrpajo, lahko shema sredstva pridobi s posojili iz drugih odškodninskih shem, kot je podrobneje navedeno v točki 4.3.7;
- je treba zagotoviti dostop do več dodatnih virov financiranja, vključno z možnostjo posojil;
- morajo sheme objaviti podatke o svoji ravni financiranja.

Podrobno izvajanje nekaterih točk se bo opredelilo z delegiranimi akti, ki jih bo v skladu s členom 290 Pogodbe sprejela Komisija. Podatke, ki jih morajo objaviti sheme, bo v tehničnih standardih opredelil prihodnji Evropski organ za vrednostne papirje in trge (ESMA)²⁸.

Ta ukrep je sorazmeren, saj bo zagotovil bolj usklajeno financiranje shem, ne da bi bil preveč določen ali podroben, zato bo državam članicam še vedno dopuščal nekaj prožnosti glede izvajanja načel v praksi. Zaradi večje usklajenosti se bo izboljšalo pravilno delovanje enotnega trga za investicijske storitve, saj se bodo zmanjšale razlike, ki vplivajo na obravnavo investicijskih podjetij in vlagateljev v različnih državah članicah. Prav tako se bo zmanjšalo tveganje, da shema ne bi imela dovolj sredstev za kritje svojih obveznosti, kar bo torej povečalo zaščito potrošnikov in zaupanje vlagateljev v uporabo investicijskih storitev.

4.3.7. *Mehanizem posojil med nacionalnimi shemami kot skrajni ukrep – člen 4b*

Uvedba sporazumov o sodelovanju med nacionalnimi shemami bo skupaj z določitvijo usklajenih pravil o financiranju v državah članicah bolje zaščitila vlagatelje in okrepila njihovo zaupanje v investicijske storitve.

Sistem temelji na načelu solidarnosti med nacionalnimi shemami. V skladu s predlaganim členom se mehanizem posojil med shemami uvaja kot skrajni ukrep.

Ti ukrepi morajo shemam v skladu s posebnimi pogoji in začasno zagotoviti nadomestni vir financiranja. Omogočili bodo tudi tesnejšo povezavo in boljše tekoče usklajevanje med nacionalnimi shemami, pri čemer bodo spodbudili razvoj bolj usklajenih praks in delovnih postopkov. Podrobna načela financiranja in obveznost (srednjeročnega) vračila za shemo, ki si izposoja, bodo omejili tveganje moralnega hazarda med premajhnimi in boljše financiranimi shemami. Natančneje:

---

²⁸ Evropska komisija je oktobra 2009 sprejela sklop osnutkov zakonodaje za okrepitev nadzora finančnega sektorja v Evropi. Z zakonodajo se bo ustanovil novi Evropski odbor za sistemska tveganja (ESRB), ki bo odkrival tveganja za celotni finančni sistem. Prav tako se bo vzpostavil evropski sistem finančnih nadzornih organov (ESFS), ki ga bodo sestavljali nacionalni nadzorni organi ter trije novi evropski nadzorni organi za sektorje bančništva, vrednostnih papirjev ter zavarovanj in poklicnih pokojnin. ESMA je eden od treh evropskih nadzornih organov, vključenih v zakonodajni paket. Zadevni zakonodajni predlog je na voljo na naslednji povezavi:
http://ec.europa.eu/internal_market/finances/docs/committees/supervision/20090923/com2009_503_en.pdf.

- sheme morajo imeti pravico do posojil iz drugih shem, če njihova sredstva ne zadostujejo za pokritje trenutnih potreb;
- del vnaprej zagotovljenih finančnih sredstev v vsaki odškodninski shemi bo moral biti na voljo za posojila drugim shemam;
- Evropski organ za vrednostne papirje in trge mora sprejeti morebitne zahtevke za posojila, oceniti, ali so izpolnjene ustrezne zahteve, in zahtevke, če so zahteve izpolnjene, posredovati drugim shemam;
- posojila je treba posojilnim shemam vrniti najpozneje pet let od zahtevka. Posojilu je treba pripisati obresti; obrestna mera je enaka mejni posojilni obrestni meri ECB;
- mehanizem posojil je treba omejiti na terjatve, ki spadajo na področje uporabe Direktive. Sheme na primer ne bodo mogle najemati posojil zaradi potreb, ki so posledica plačilne nesposobnosti subjektov, ki ne spadajo na področje uporabe Direktive;
- da se sredstva, ki so na voljo za posojila na ravni EU, ne bi hitro izčrpala, se lahko v vsakem primeru uporabi mejna vrednost, tj. 20-odstotni delež, ki se prihrani za posojila.

4.3.8. *Mejna vrednost odškodnine („načelo sozavarovanja“) – člena 4(4) in 8(1)*

Člen 4(4) Direktive o odškodninskih shemah za vlagatelje državam članicam dovoljuje, da kritje odškodnine omejijo na določen odstotek (ki je enak ali večji od 90 %) vlagateljeve terjatve. To pomeni, da se lahko od strani zahteva, da pokrije del izgube (v okviru mejne vrednosti odškodnine). Razlog za to možnost iz Direktive o odškodninskih shemah za vlagatelje je bil spodbujanje vlagateljev, da skrbno izbirajo investicijska podjetja²⁹. Vendar je od malih vlagateljev verjetno nerealno pričakovati, da bodo lahko ugotovili, katera podjetja so bolj in katera manj izpostavljena goljufiji ali sistemskim napakam.

Z odpravo te možnosti na podlagi člena 4(4) se bo z Direktivo o odškodninskih shemah za vlagatelje zagotovila boljša zaščita vlagateljev, saj strankam ne bo več treba kriti dela izgube v primeru goljufije ali drugih težav s sistemi ali nadzorom v podjetju.

Poleg tega se za boljšo zaščito vlagateljev črta določba, ki državam članicam dovoljuje, da iz kritja odškodninske sheme izključijo sredstva v valutah, ki niso valute držav članic. To omogoča boljšo zaščito vlagateljev, saj zagotavlja kritje sredstev strank ne glede na zadevno valuto.

4.3.9. *Zamude pri izplačilu – člena 2 in 9(2)*

V členu 9(2) Direktive o odškodninskih shemah za vlagatelje je določen natančen rok za plačilo (takoj, ko je mogoče, in najpozneje v treh mesecih). Vendar ta rok začne teči šele, ko se ugotovita „upravičenost in znesek terjatve“. Rok torej ni

---

²⁹ Glej uvodno izjavo 13 Direktive.

povezan z datumom, ko se razglasi, da je podjetje plačilno nesposobno. Obravnava terjatev traja precej dlje od določenih rokov, in sicer tudi več let, kot so pokazali nedavni primeri. Zato v praksi preteče precej časa, preden vlagatelj prejme kakršno koli odškodnino. To zmanjšuje zaščito in zaupanje vlagateljev.

S predlagano spremembo člena 9(2) se uvaja obveznost shem, da začasno plačajo delno odškodnino na podlagi prvotne ocene terjatve, če zamuda pri izplačilu preseže določeno obdobje. Višina delnega plačila bo znašala tretjino prvotne ocene terjatve. Preostanek se bo izplačal pozneje, ko se bo terjatev v celoti preverila. Zagotoviti bo treba tudi možnost, da sheme izterjajo začasno plačane zneske, če se pozneje ugotovi, da terjatev dejansko ni bila upravičena.

Spremeni se tudi člen 2, da bo pojasnjeno, da mora pristojni organ v treh mesecih ugotoviti, ali podjetje ni sposobno izpolniti svojih obveznosti do vlagateljev. Cilj te določbe je odpraviti dvome glede posameznih primerov, ko bi lahko odločanje pristojnih organov v zvezi s tem trajalo zelo dolgo.

Pri rokih, določenih v predlogu, se upošteva razlika med primeri, ki jih obravnava Direktiva o odškodninskih shemah za vlagatelje, in primeri, ki jih obravnava Direktiva o sistemih zajamčenih vlog, ko je treba deponentom sredstva vrniti v 20 delovnih dneh od datuma, ko organi ugotovijo, da kreditne institucije ne morejo izplačati depozitov. V primeru odškodninskih shem je treba zaradi primerov goljufije, nedopustnih praks ali operativnih težav, zajetih v Direktivi, določiti daljši rok za obnovo položaja posameznih vlagateljev.

4.3.10. Podatki za vlagatelje – člen 10(1)

Člen 10(1) Direktive o odškodninskih shemah za vlagatelje od držav članic zahteva, da zagotovijo, da investicijska podjetja obstoječim in prihodnjim vlagateljem dajo na voljo podatke o ustrezni odškodninski shemi za vlagatelje, vključno z zneskom in obsegom kritja. Podatke je treba zagotoviti v razumljivi obliki. Vendar so se pojavili dvomi glede praktične uporabe te določbe v državah članicah.

Člen 10(1) se spremeni, tako da se zaradi razširitve področja uporabe Direktive tudi od upravljavcev KNPVP zahteva, da vlagatelje na jasn in preprost način obvestijo, kaj sheme dejansko krijejo (naložbeno tveganje se na primer običajno ne krije). S tem predlogom bo obstoječo obveznost investicijskih podjetij, da novim strankam zagotovijo podatke o odškodninskih shemah, dopolnila zahteva po zagotovitvi podrobnejših podatkov o tem, za kaj se izplača odškodnina na podlagi Direktive o odškodninskih shemah za vlagatelje, in kako se navedena direktiva uporablja za čezmejne primere, tudi za KNPVP. Natančneje, investicijska podjetja bodo morala ustrezno pojasniti, da se za nekatere izgube (na primer zaradi naložbenih tveganj) na podlagi Direktive o odškodninskih shemah za vlagatelje odškodnina ne izplača.

5. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Predlog ne vpliva na proračun Unije.

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o spremembi Direktive 97/9/ES Evropskega parlamenta in Sveta o odškodninskih shemah za vlagatelje

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 53(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije³⁰,

po predložitvi osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora³¹,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V poročilu, ki ga je 25. februarja 2009 na zahtevo Komisije objavila skupina strokovnjakov na visoki ravni, ki ji je predsedoval J. de Larosière, je bilo ugotovljeno, da je treba okrepiti nadzorni okvir za zmanjšanje tveganja in resnosti prihodnjih finančnih kriz, poročilo pa je vključevalo tudi priporočila za daljnosežne reforme strukture nadzora finančnega sektorja v Evropi, vključno z vzpostavitvijo evropskega sistema finančnih nadzornih organov, ki ga sestavljajo trije evropski nadzorni organi, in sicer eden za sektor vrednostnih papirjev, eden za sektor zavarovanj in poklicnih pokojnin ter eden za bančni sektor, poleg tega pa je treba ustanoviti tudi evropski odbor za sistemska tveganja. Komisija je v sporočilu z dne 4. marca 2009 „Spodbujanje okrepanja evropskega gospodarstva“ predlagala okrepitev regulativnega okvira Unije za finančne storitve, zlasti za izboljšanje zaupanja vlagateljev. Komisija je septembra 2009 predlagala zakonodajni paket za ustanovitev novih organov, vključno z Evropskim organom za vrednostne papirje in trge (ESMA), ki bi zlasti prispeval k usklajeni uporabi zakonodaje Unije ter vzpostavitvi visoko kakovostnih skupnih regulativnih in nadzornih standardov in praks.
- (2) Treba je spremeniti Direktivo 97/9/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. marca 1997 o odškodninskih shemah za vlagatelje³², da se ohrani zaupanje v finančni sistem in se bolje zaščiti vlagatelje ob upoštevanju razvoja pravnega okvira Unije, razvoja na finančnih trgih ter težav pri izvajanju navedene direktive v državah

---

³⁰ UL C, , str. .

³¹ UL C, , str. .

³² UL L 84, 26.3.1997, str. 22–31.

članicah, kadar investicijska podjetja ne morejo vrniti sredstev, ki jih hranijo v imenu strank.

- (3) S sprejetjem Direktive 97/9/ES je bila dopolnjena Direktiva Sveta 93/22/EGS z dne 10. maja 1993 o investicijskih storitvah na področju vrednostnih papirjev³³ ter zagotovila, da vsaka država članica vzpostavi odškodninsko shemo za vlagatelje za zagotovitev usklajene minimalne ravni zaščite, vsaj za male vlagatelje, kadar investicijsko podjetje ni sposobno izpolniti svojih obveznosti do strank. Ko je Direktiva 2004/39/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o trgih finančnih instrumentov in o spremembah direktiv Sveta 85/611/EGS, 93/6/EGS in Direktive 2000/12/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter o razveljavitvi Direktive Sveta 93/22/EGS³⁴ razveljavila Direktivo 93/22/EGS, je določila nov seznam investicijskih storitev in dejavnosti, da bi vključila široko paleto dejavnosti, usmerjenih k vlagateljem, in zagotovila ustrezno stopnjo uskladitve, da se vlagateljem omogoči visoka raven zaščite, investicijskim podjetjem pa opravljanje storitev po vsej Uniji. Zato je treba Direktivo 97/9/ES uskladiti z Direktivo 2004/39/ES za zagotovitev, da bo opravljanje vseh investicijskih storitev in dejavnosti še naprej ustrezno vključeno v sheme.
- (4) Ob sprejetju Direktive 97/9/ES sta se upoštevala kritje in delovanje sistemov zajamčenih vlog, kot so bili urejeni z Direktivo 94/19/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 1994 o sistemih zajamčenih vlog³⁵. Zato je primerno, da se vse spremembe Direktive 94/19/ES še naprej upoštevajo.
- (5) Vlagatelji morda niso seznanjeni z morebitnimi omejitvami dovoljenj investicijskih podjetij, zato jih je treba zaščititi v primerih, ko investicijska podjetja kršijo svoje dovoljenje, zlasti tako da hranijo sredstva stranke ali storitve določeni vrsti strank zagotavljajo v nasprotju s pogoji svojega dovoljenja. Zato morajo sheme pokrivati sredstva strank, ki jih investicijska podjetja dejansko hranijo v zvezi s kakršnim koli investicijskim poslom.
- (6) Direktiva Komisije 2006/73/ES z dne 10. avgusta 2006 o izvajanju Direktive 2004/39/ES Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z organizacijskimi zahtevami in pogoji poslovanja investicijskih družb ter opredeljenimi izrazi za namene navedene direktive³⁶ investicijskim podjetjem dovoljuje, da finančne instrumente, ki jih hranijo v imenu strank, deponirajo na račune, odprte pri tretji osebi. Za tretjo osebo se ne uporabljajo nujno posebni predpisi ali nadzor. Plačilna nesposobnost tretje osebe lahko ne glede na skladnost s pogoji iz Direktive 2006/73/ES vpliva na pravice vlagateljev, če ta oseba finančnih instrumentov ne more vrniti investicijskemu podjetju. Za okrepitev zaupanja vlagateljev je upravičenost do odškodnine na podlagi Direktive 97/9/ES brez poseganja v veljavne nacionalne sisteme odgovornosti ustrezno razširiti na primer, ko investicijsko podjetje stranki ne more vrniti finančnih instrumentov zaradi plačilne nesposobnosti tretje osebe, pri kateri so investicijsko podjetje ali njegovi skrbniki finančne instrumente deponirali.

---

³³ UL L 141, 11.6.1993, str. 27–46.

³⁴ UL L 145, 30.4.2004, str. 1–44.

³⁵ UL L 135, 31.5.1994, str. 5–14.

³⁶ UL L 241, 2.9.2006, str. 26–58.

- (7) Direktiva 2006/37/ES določa, da morajo investicijska podjetja sredstva strank, ki jih prejmejo, položiti na enega ali več računov, odprtih pri tretji osebi. Tretje osebe so lahko le centralna banka, kreditna institucija, banka s pridobljenim dovoljenjem v tretji državi ali kvalificirani sklad denarnega trga. Zaradi stroge ureditve, zagotovljene z Direktivo 2006/73/ES, kritja na podlagi shem ni treba razširiti na plačilno nesposobnost tretje osebe, pri kateri so deponirana sredstva.
- (8) Ker je kritje odškodnine na podlagi Direktive 94/19/ES zdaj večje kot na podlagi te direktive, je treba vlagateljem v primerih, ko bi sredstva, ki jih hranijo banke, spadala na področje uporabe direktiv 94/19/ES in 97/9/ES, zagotoviti največjo zaščito. Zato mora v teh primerih vlagatelj odškodnino prejeti na podlagi Direktive 94/19/ES.
- (9) Za izterjavo sredstev, ki se plačajo za odškodnino, je treba shemam, ki vlagateljem izplačajo odškodnino zaradi plačilne nesposobnosti depozitarja ali tretje osebe, zagotoviti pravico do zamenjave za pravice vlagatelja, investicijskega podjetja ali kolektivnih naložbenih podjemov za vlaganja v prenosljive vrednostne papirje (v nadaljnjem besedilu: KNPVP) v postopkih likvidacije za zneske, ki so enaki njihovim plačilom. Namen te direktive ne sme biti zmanjšanje odgovornosti investicijskih podjetij ali KNPVP, da izterjajo sredstva od depozitarja ali skrbnika.
- (10) Direktiva 2009/65/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o kolektivnih naložbenih podjemih za vlaganja v prenosljive vrednostne papirje (KNPVP)³⁷ določa, da sredstva KNPVP hrani depozitar. Če depozitar ali eden od njegovih podskrbnikov ni plačilno sposoben in ne more vrniti finančnih instrumentov, ki jih hrani, to vpliva na vrednost enot premoženja ali delnic KNPVP. Da se v tem primeru poveča zaščita, morajo biti imetniki enot premoženja in delnic KNPVP upravičeni do enake ravni zaščite, kot če bi vlagali neposredno v zadevne finančne instrumente, kadar subjekt, ki hrani finančne instrumente, teh ne more vrniti. Imetniki enot premoženja in delnic KNPVP morajo zaradi izgube vrednosti KNPVP prejeti odškodnino. Hkrati morajo imeti možnost, da ohranijo enote premoženja ali delnice UCITS in s tem pravico, da se jim izplačajo, ko se jim zdi to primerno.
- (11) Direktiva 97/9/ES iz morebitne odškodnine iz odškodninskih shem za vlagatelje že izključuje terjatve, ki izhajajo iz transakcij, v zvezi s katerimi je bila izrečena kazenska obsodba zaradi pranja denarja v smislu Direktive 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. oktobra 2005 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja in financiranje terorizma³⁸. Prav tako je primerno izključiti vse odškodninske terjatve, pri katerih zadevna sredstva izhajajo iz ravnanja, ki je prepovedano z Direktivo 2003/6/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2003 o trgovanju z notranjimi informacijami in tržni manipulaciji (zloraba trga)³⁹ ter v katerega je bil vpleten terjalec.
- (12) Minimalna raven odškodnine je bila določena leta 1997 in se od takrat ni spremenila. To raven je treba povečati na 50 000 EUR, da se upošteva razvoj na finančnih trgih in v zakonodajnem okviru Unije. Pri tem znesku se upoštevajo učinki inflacije v Uniji in potreba po boljši uskladitvi ravni odškodnine s povprečno vrednostjo naložb malih

---

³⁷ UL L 302, 17.11.2009, str. 32–96.

³⁸ UL L 309, 25.11.2005, str. 15.

³⁹ UL L 96, 12.4.2003, str. 16.

vlagateljev v državah članicah. Za povečanje zaščite vlagateljev je treba odpraviti obstoječo možnost držav članic, da omejijo kritje za sredstva v valutah, ki niso valute držav članic, ali taka sredstva iz kritja izključijo.

- (13) Da se zagotovi izplačilo odškodnine vlagateljem na podlagi te direktive in primerljiva raven zaščite vlagateljev v različnih državah članicah, je treba sprejeti skupna pravila za financiranje shem. Sheme morajo biti financirane sorazmerno z njihovimi obveznostmi. Zagotoviti je treba ustrezno raven vnaprejšnjega financiranja, pri čemer morajo sheme vzpostaviti ustrezno ureditev za ocenjevanje in doseganje ciljne ravni finančnih sredstev pred nastankom morebitnega izgube v smislu Direktive 97/9/ES. Skupno minimalno ciljno raven finančnih sredstev je treba doseči v desetih letih.
- (14) Kadar je to potrebno, je treba z izrednimi pozivi za vplačilo prispevkov članov sheme ali dostopom do virov posojil, kot so posojila komercialnih bank ali javnih institucij pod komercialnimi pogoji, zagotoviti pravočasno pokritje morebitnih potreb, ki jih ne krijejo sredstva, ki so jih člani prispevali pred nastankom izgub.
- (15) Delovanje shem se med državami članicami trenutno zelo razlikuje, zato je cilj te direktive zagotoviti dodatno usklajevanje in hkrati državam članicam dopustiti nekaj prožnosti, kar zadeva podrobno organizacijo shem. Komisijo je treba v skladu s členom 290 Pogodbe pooblastiti za sprejemanje delegiranih aktov o nekaterih bistvenih elementih delovanja shem. Sprejeti je treba zlasti delegirane akte v zvezi z metodo za določitev potencialnih obveznostih shem, alternativnimi sporazumi o financiranju, ki jih morajo sheme skleniti za pridobitev kratkoročnih finančnih sredstev, kadar je to potrebno, merili za določitev prispevkov subjektov, vključenih v sheme, ter v zvezi z dejavniki, ki jih je treba upoštevati pri oceni, ali lahko dodatni prispevki ogrozijo stabilnost finančnega sistema držav članic. Za določitev pogojev za uporabo določb v zvezi s financiranjem shem mora Evropski organ za vrednostne papirje in trge, ustanovljen z Uredbo .../... Evropskega parlamenta in Sveta [ESMA]⁴⁰, pripraviti tehnične standarde glede podatkov, ki jih morajo objaviti sheme.
- (16) Za zagotovitev, da vlagatelji odškodnino prejmejo pravočasno, je treba kot skrajni ukrep vzpostaviti mehanizem posojil med nacionalnimi shemami v Uniji. Sistem mora vključevati možnost, da si sheme v izrednih primerih, ko jim začasno zmanjka finančnih sredstev, ta sredstva izposodijo od drugih shem. Zato mora biti v vsaki shemi del vnaprej zagotovljenih finančnih sredstev na voljo za posojila drugim shemam.
- (17) Mehanizem posojil ne sme posegati v fiskalne pristojnosti držav članic. Shemam, ki si izposojajo, je treba omogočiti posojila, zagotovljena s to direktivo, ko so že izčrpale sredstva, zbrana za doseganje ciljne ravni finančnih sredstev, in svoje člane pozvale k vplačilu dodatnih prispevkov. Evropski organ za vrednostne papirje in trge mora ob upoštevanju nadzora odškodninskih shem za vlagatelje, ki ga opravljajo države članice, prispevati k doseganju cilja, tako da investicijskim podjetjem in KNPVP olajša njihove dejavnosti ter hkrati zagotavlja učinkovito zaščito vlagateljev. Zato mora Evropski organ za vrednostne papirje in trge potrditi, da so pogoji za posojila med odškodninskimi shemami za vlagatelje iz te direktive izpolnjeni, ter v okviru natančnih mejnih vrednosti iz te direktive navesti zneske, ki jih posodi posamezna

---

⁴⁰

UL L ...

shema, začetno obrestno mero in trajanje posojila. V zvezi s tem mora ta organ zbirati tudi podatke o odškodninskih shemah za vlagatelje, zlasti glede zneska kritih denarnih sredstev in finančnih instrumentov v vsaki shemi, ki ga potrdijo pristojni organi. O obveznosti dajanja posojil mora obvestiti druge odškodninske sheme za vlagatelje.

- (18) Če je v državi članici vzpostavljena več kot ena shema, država članica za poenostavitev postopka v zvezi s posojili določi eno shemo, ki v tej državi članici deluje kot posojilna shema, ter o tem ustrezno obvesti Evropski organ za vrednostne papirje in trge. Posojila morajo biti omejena na kritje odškodnine na podlagi Direktive 97/9/ES.
- (19) Treba je zagotoviti, da se lahko celotna sredstva, ki so na voljo za posojila, uporabijo za izpolnitev več zahtevkov shem, ki si izposojajo. Zato nobeno posojilo ne sme presegati vnaprej določene zgornje meje sredstev, ki so na voljo za posojila.
- (20) Za hitrejšo izvedbo odškodninskega postopka mora pristojni organ čim prej potrditi dejstvo, da investicijsko podjetje ni sposobno izpolniti svojih obveznosti, ki izhajajo iz terjatev vlagateljev.
- (21) Postopki, ki so potrebni za ugotovitev upravičenosti in zneska odškodninske terjatve ter so pogosto odvisni od nacionalnih upravnih zakonov in zakonov o plačilni nesposobnosti, lahko povzročijo dolge zamude pri izplačilih vlagateljem. Za hitrejša izplačila je treba zagotoviti, da lahko v sistemih ali primerih, ko sta upravičenost in znesek terjatve odvisna od insolventnih ali sodnih postopkov v zvezi s subjekti, ki niso izpolnili svojih obveznosti, sheme sodelujejo v teh postopkih. Poleg tega je treba določiti obvezno dodelitev začasnega izplačila delne odškodnine, kadar so zamude daljše od dvanajstih mesecev, da se vlagateljem omogoči pridobitev dela zahtevane odškodnine. Predvideti je treba mehanizme za vračanje denarja v sheme, če se ugotovi, da terjatev ni bila upravičena.
- (22) Direktiva 97/9/ES državam članicam dovoljuje, da poklicne in institucionalne vlagatelje izključijo iz kritja, vendar ustrezen seznam ni usklajen z razvrstitvijo strank investicijskih podjetij iz Direktive 2004/39/ES. Za zagotovitev usklajenosti med direktivama 97/9/ES in 2004/39/ES, poenostavitev ocene za odškodninske sheme in omejitev morebitnega izključevanja v primeru družb le na velika podjetja se mora Direktiva 97/9/ES nanašati na vlagatelje, ki se na podlagi Direktive 2004/39/ES štejejo za poklicne stranke.
- (23) Komisijo je treba v skladu s členom 290 Pogodbe pooblastiti za sprejemanje delegiranih aktov. Delegirane akte je treba sprejeti zlasti v zvezi z določitvijo metode za izračun ciljne ravni finančnih sredstev, ki jo morajo določiti sheme, in za spremembo te ciljne ravni, odstotkom opredeljene zgornje meje sredstev, ki so na voljo za posojila med nacionalnimi odškodninskimi shemami, postopkom za obravnavo terjatev vlagateljev in tehničnimi merili za izračun izgube vrednosti KNPVP v okoliščinah, ki spadajo na področje uporabe te direktive. Prav tako je treba Komisijo pooblastiti, da z delegiranimi akti spreminja delež sredstev, ki so na voljo za posojila, glede na razvoj na finančnih trgih.
- (24) Direktivo 97/9/ES je zato treba ustrezno spremeniti –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1
Spremembe Direktive 97/9/ES

Direktiva 97/9/ES se spremeni:

(1) Člen 1 se spremeni:

(a) Točka 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. ‚investicijski posel‘ pomeni investicijske storitve in dejavnosti, kot so opredeljene v členu 4(1)(2) Direktive 2004/39/EGS, ter pomožne storitve iz točke 1 oddelka B Priloge I k Direktivi 2004/39/ES Evropskega parlamenta in Sveta (*);

* UL L 45, 16.2.2005, str. 18.“

(b) Točka 4 se nadomesti z naslednjim:

„4. ‚vlagatelj‘ v zvezi z investicijskim poslom pomeni vsako osebo, ki zaupa denar ali instrumente investicijskemu podjetju, v zvezi z dejavnostmi KNPVP pa imetnika enot premoženja ali delničarja v KNPVP (v nadaljnjem besedilu: imetnik enot premoženja);“

(c) Točka 7 se nadomesti z naslednjim:

„7. ‚pristojni organi‘ pomenijo organe, opredeljene v členu 4(1)(22) Direktive 2004/39/ES in členu 2(1)(h) Direktive 2009/65/ES Evropskega parlamenta in Sveta (*).

Kadar se ta direktiva sklicuje na [Uredbo o Evropskem organu za vrednostne papirje in trge], se odškodninske sheme za vlagatelje za namene te uredbe štejejo za pristojne organe v smislu člena 2(3) [Uredbe o Evropskem organu za vrednostne papirje in trge];

* UL L 302, 17.11.2009, str. 32.“

(d) Dodajo se naslednje točke od 8 do 11:

„8. ‚KNPVP‘ pomeni podjetje, kot je opredeljen v členu 1(2) in (3) Direktive 2009/65/ES;

9. ‚depozitar‘ v zvezi z dejavnostmi KNPVP pomeni institucijo, kot je opredeljena v členu 2(1)(a) Direktive 2009/65/ES;

10. ‚tretja oseba‘ v zvezi z investicijskim poslom pomeni institucijo, pri kateri je investicijsko podjetje deponiralo finančne instrumente, ki jih hrani v imenu svojih strank, kot je navedeno v členu 17 Direktive 2006/73/ES, ali pri kateri je institucija nadalje deponirala finančne instrumente; v zvezi z dejavnostjo KNPVP pomeni institucijo, ki ji je depozitar KNPVP zaupal sredstva v imenu KNPVP;

11. ‚sredstva z nizkim tveganjem‘ pomenijo sredstva, ki spadajo v eno od kategorij iz prve in druge kategorije v preglednici 1 točke 14 v Prilogi I k Direktivi 2006/49/ES Evropskega parlamenta in Sveta(*), razen sredstva, opredeljena kot postavke kvalificiranih izdajateljev iz točke 15 navedene priloge.

* UL L 177, 30.6.2006, str. 201.“

(e) Doda se odstavek 2:

„2. Določbe te direktive, ki se uporabljajo za investicijska podjetja, veljajo za družbe za upravljanje, pooblašene v skladu z Direktivo 2009/65/ES, kadar njihovo dovoljenje zajema tudi storitve iz člena 6(3) navedene Direktive.“

(2) Člen 2 se spremeni:

(a) Prvi pododstavek odstavka 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Vsaka država članica zagotovi, da se na njenem ozemlju uvede in uradno prizna ena ali več odškodninskih shem za vlagatelje. Razen v okoliščinah, predvidenih v drugem pododstavku in členu 5(3), ne more nobeno investicijsko podjetje ali KNPVP z dovoljenjem v tej državi članici izvajati investicijskih poslov ali dejavnosti kot KNPVP, če ni član take odškodninske sheme.“

(b) Odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Odškodninska shema zagotovi kritje za vlagatelje v zvezi z investicijskim poslom na podlagi člena 4, kadar je izpolnjen eden od naslednjih pogojev:

- (a) pristojni organi so ugotovili, da investicijsko podjetje v danem času zaradi razlogov, neposredno povezanih z njegovim finančnim položajem ali finančnim položajem katere koli tretje osebe, pri kateri je investicijsko podjetje deponiralo finančne instrumente, ni sposobno izpolniti svojih obveznosti, ki izhajajo iz terjatev vlagateljev, in ni mogoče pričakovati, da bo to kmalu sposobno storiti;
- (b) sodni organ je izdal odločbo zaradi razlogov, neposredno povezanih s finančnim položajem investicijskega podjetja ali finančnim položajem katere koli tretje osebe, pri kateri je investicijsko podjetje deponiralo finančne instrumente, ki vpliva na začasen odlog možnosti, da vlagatelj predloži terjatev do podjetja ali da podjetje predloži terjatev do tretje osebe.

Države članice zagotovijo, da pristojni organi odločitev iz točke (a) prvega pododstavka sprejmejo čim prej in v vsakem primeru v treh mesecih po tem, ko se prvič seznanijo z dejstvom, da investicijsko podjetje ni izpolnilo svojih obveznosti, ki izhajajo iz terjatev vlagateljev.“

(c) Vstavijo se naslednji odstavki 2a, 2b in 2c:

„2a. Kritje iz odstavka 2 se zagotovi v skladu s pravnimi in pogodbenimi pogoji za terjatve, ki izhajajo iz nezmožnosti investicijskega podjetja, da:

- (a) izplača denar, ki ga dolguje ali pripada vlagateljem in ga hrani v njihovem imenu v zvezi z investicijskim poslom, ali
- (b) vrne vlagateljem instrumente, ki jim pripadajo in jih hrani, vodi ali upravlja v njihovem imenu v zvezi z investicijskim poslom.

Države članice zagotovijo, da sheme zagotavljajo kritje, kadar se finančni instrumenti ali denarna sredstva hranijo, vodijo ali upravlja za vlagatelja ali v njegovem imenu, ne glede na to, kakšno vrsto investicijskega posla opravlja podjetje in ali podjetje deluje v skladu z morebitno omejitvijo svojega dovoljenja.

2b. Odškodninska shema v skladu s členom 4 zagotovi kritje tudi za imetnike enot premoženja KNPVP, kadar je izpolnjen eden od naslednjih pogojev:

- (a) pristojni organ je ugotovil, da depozitar ali tretja oseba, ki so ji bila zaupana sredstva KNPVP, v danem času ni sposobna izpolniti svojih obveznosti do KNPVP zaradi razlogov, neposredno povezanih s finančnim položajem depozitarja ali tretje osebe, ter ni mogoče pričakovati, da bo to kmalu sposobna storiti;
- (b) sodni organ je izdal odločbo zaradi razlogov, neposredno povezanih s finančnim položajem depozitarja ali katere koli tretje osebe, ki so ji bila zaupana sredstva KNPVP, ki vpliva na začasni odlog možnosti, da KNPVP predloži terjatev do depozitarja ali tretje osebe.

Države članice zagotovijo, da pristojni organi odločitev iz točke (a) prvega pododstavka sprejmejo čim prej in v vsakem primeru v treh mesecih po tem, ko se prvič seznanijo z dejstvom, da depozitar ali tretja oseba, ki so ji bila zaupana sredstva KNPVP, ni izpolnila svojih obveznosti, ki izhajajo iz terjatev KNPVP.

2c. Kritje iz odstavka 2b se zagotovi v skladu s pravnimi in pogodbenimi pogoji, ki veljajo za terjatev imetnika enot premoženja KNPVP zaradi izgube vrednosti enote premoženja KNPVP, ki izhaja iz nezmožnosti depozitarja ali tretje osebe, ki so ji bila zaupana sredstva KNPVP, da:

- (a) izplača denar, ki ga dolguje ali pripada KNPVP in ga hrani v njegovem imenu v zvezi z dejavnostmi KNPVP, ali
- (b) vrne KNPVP vse instrumente, ki mu pripadajo in jih hrani ali upravlja v njegovem imenu v zvezi z dejavnostmi KNPVP.“

(f) Odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. Vse terjatve iz odstavka 2a do kreditne institucije, ki bi bile v zadevni državi članici upravičene na podlagi te direktive in Direktive 94/19/ES, se obravnavajo na podlagi Direktive 94/19/ES. Na podlagi teh direktiv ni nobena terjatev upravičena več kot enkrat.“

(3) Člen 3 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 3

Terjatve, ki izhajajo iz transakcij, v zvezi s katerimi je bila izrečena kazenska obsodba zaradi pranja denarja, kot je opredeljeno v členu 1 Direktive 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta(*), ali iz ravnanja, ki je prepovedano z Direktivo 2003/6/ES Evropskega parlamenta in Sveta(**), se izključijo iz vseh odškodnin na podlagi odškodninskih shem za vlagatelje.

* UL L 309, 25.11.2005, str. 15.

** UL L 96, 12.4.2003, str. 16.“

(4) Člen 4 se spremeni:

(a) Odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Države članice zagotovijo, da odškodninske sheme za terjatve iz člena 2(2a) ali (2c) zagotavljajo kritje v višini 50 000 EUR na vlagatelja.

Države članice, ki ob sprejetju te direktive zagotavljajo znesek kritja, višji od 50 000 EUR, lahko to raven kritja ohranijo še največ tri leta od datuma prenosa te direktive. Po tem datumu te države članice zagotovijo, da je raven kritja 50 000 EUR.

Države članice, ki zneske v evrih pretvorijo v svojo nacionalno valuto, za pretvorbo prvotno uporabijo menjalni tečaj na datum začetka veljavnosti te direktive.

Države članice lahko zneske po pretvorbi zaokrožijo, če taka zaokrožitev ne presega 2 500 EUR.

Brez poseganja v četrti pododstavek države članice vsakih pet let ravni kritja, pretvorjene v drugo valuto, prilagodijo znesku iz tega odstavka. Države članice lahko po posvetovanju s Komisijo zaradi nepredvidenih dogodkov, kot so nihanja menjalnega tečaja, ravni kritja prilagodijo tudi prej.“

(b) Vstavi se naslednji odstavek 1a:

„1a. Komisija lahko z delegiranimi akti prilagodi znesek iz odstavka 1, pri čemer upošteva naslednje dejavnike:

(a) inflacijo v Uniji na podlagi sprememb harmoniziranega indeksa cen življenjskih potrebščin, ki ga objavi Komisija;

(b) povprečno količino sredstev in finančnih instrumentov, ki jih investicijska podjetja hranijo v imenu malih vlagateljev.“

(c) Odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Država članica lahko določi, da se nekateri vlagatelji izločijo iz kritja na podlagi odškodninskih shem za terjatve iz člena 2(2a) ali (2c) ali da se jim odobri nižja raven kritja. Te izključitve so navedene v Prilogi 1.“

(d) Odstavek 4 se črta.

- (5) Vstavita se naslednja člena 4a in 4b:

„Člen 4a

1. Države članice zagotovijo, da odškodninske sheme razpolagajo z ustreznimi sistemi za opredelitev njihovih potencialnih obveznosti. Države članice zagotovijo, da se odškodninske sheme ustrezno financirajo, in sicer sorazmerno z njihovimi obveznostmi.
2. Države članice zagotovijo, da vsaka odškodninska shema določi ciljno raven finančnih sredstev v višini vsaj 0,5 % vrednosti denarnih sredstev in finančnih instrumentov, ki jih hranijo, vodijo ali upravljajo investicijska podjetja ali KNPVP in so zaščiteni z odškodninsko shemo za vlagatelje. Vrednost kritih denarnih sredstev in finančnih instrumentov se izračuna 1. januarja vsako leto.

Komisija z delegiranimi akti v skladu s členom 13a ter pogoji iz členov 13b in 13c sprejme ukrepe za določitev metode za izračun vrednosti denarnih sredstev in finančnih instrumentov, zaščiteneh z odškodninskimi shemami za vlagatelje, da se opredeli ciljna raven finančnih sredstev, ki jo morajo določiti sheme, in da se ta raven spreminja ob upoštevanju razvoja na finančnih trgih.

3. Ciljna raven finančnih sredstev se doseže z vnaprejšnjim financiranjem pred nastankom kakršnega koli dogodka iz člena 2(2) ali (2b) in neodvisno od tega. Države članice zagotovijo, da se raven financiranja za vsako shemo doseže v desetih letih po začetku veljavnosti te direktive ter da vsaka shema sprejme in upošteva ustrezen načrt za uresničitev tega cilja.

Prispevki, zbrani za doseganje ciljne ravni finančnih sredstev, se vlagajo le kot gotovinski pologi in sredstva z majhnim tveganjem s preostalim časom do končne zapadlosti 24 mesecev ali manj, ki jih je mogoče unovčiti v roku največ enega meseca.

4. Države članice zagotovijo, da lahko odškodninske sheme svoje člane pozivajo k dodatnim prispevkom, če ciljna raven finančnih sredstev ne zadostuje za izplačilo odškodninskih terjatev iz člena 9(2). Ti dodatni prispevki ne smejo presegati 0,5 % kritih denarnih sredstev in finančnih instrumentov iz odstavka 2 tega člena. Ti dodatni prispevki ne ogrozijo stabilnosti finančnega sistema zadevne države članice in temeljijo na merilih finančnih zmogljivosti.
5. Države članice zagotovijo, da odškodninske sheme razpolagajo z ustreznimi alternativnimi načini financiranja, da lahko pridobijo kratkoročna finančna sredstva za izpolnitev terjatev do sheme, ko se izčrpa znesek vnaprej zagotovljenih sredstev. Ti načini lahko vključujejo posojila komercialnih bank. Vključujejo lahko tudi posojila javnih institucij, če se pridobijo pod komercialnimi pogoji.
6. Države članice zagotovijo, da stroške financiranja shem v zvezi z investicijskim poslom na koncu krijejo investicijska podjetja ali skrbniki, ki so tretje osebe, vključeni v shemo, v zvezi z dejavnostmi KNPVP pa KNPVP oziroma njihovi depozitarji ali tretje osebe, vključene v shemo. Redni prispevki članov se pobirajo vsako leto.

7. Države članice Evropski organ za vrednostne papirje in trge vsako leto obvestijo o ciljni ravni finančnih sredstev iz odstavka 2 in ravni financiranja iz odstavka 3 nacionalnih shem. Te podatke potrdijo pristojni organi, nato pa se podatki skupaj s to potrditvijo v 30 dneh od konca vsakega leta posredujejo Evropskemu organu za vrednostne papirje in trge.

Države članice zagotovijo, da se podatki iz prvega pododstavka vsaj enkrat letno objavijo na spletnih straneh shem.

8. Države članice zagotovijo, da je 10 % zneska vnaprej zagotovljenih sredstev shem iz odstavka 4a(2) na voljo za posojila drugim shemam v skladu s pogoji iz člena 4c.

Komisija lahko z delegiranimi akti v skladu s členom 13a ter pogoji iz členov 13b in 13c spremeni odstotek zneska vnaprej zagotovljenih sredstev, ki mora biti na voljo za posojila drugim shemam, pri čemer upošteva razvoj na finančnih trgih.

9. Komisija z delegiranimi akti v skladu s členom 13a ter pogoji iz členov 13b in 13c sprejme ukrepe za opredelitev:

- (a) metode za določitev potencialnih obveznosti odškodninskih shem iz odstavka 1;
- (b) alternativnih načinov financiranja iz odstavka 5, s katerimi morajo razpolagati sheme, da lahko po potrebi pridobijo kratkoročna finančna sredstva;
- (c) dejavnikov, ki jih je treba upoštevati pri ocenjevanju, ali lahko dodatni prispevki iz odstavka 4 ogrozijo stabilnost finančnega sistema države članice;
- (d) meril za določitev prispevkov vključenih subjektov iz odstavka 6.

10. Za zagotovitev enotnih pogojev uporabe pododstavka 2 odstavka 7 Evropski organ za vrednostne papirje in trge, ustanovljen z Uredbo .../... Evropskega parlamenta in Sveta (*) [ESMA] (v nadaljnjem besedilu: Evropski organ za vrednostne papirje in trge), pripravi osnutek tehničnih standardov, v katerih podrobno opredeli podatke, ki jih morajo objaviti sheme.

Organ osnutek tehničnih standardov iz prvega pododstavka do 31. decembra 2012 predloži Komisiji.

Komisija lahko osnutek tehničnih standardov iz prvega pododstavka sprejme v skladu s postopkom iz člena 7e Uredbe .../.... [ESMA].

Člen 4b

1. Odškodninska shema ima pravico do najemanja posojil pri vseh drugih shemah iz člena 2 v Uniji, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

- (a) shema, ki si izposoja, ni sposobna izpolniti svojih obveznosti iz člena 2(2a) ali (2c) zaradi prejšnjih plačil, izvršenih za izpolnitev teh obveznosti;
- (b) položaj iz točke (a) tega pododstavka je posledica pomanjkanja sredstev, kot je navedeno v členu 4a(3):

- (c) shema, ki si izposoja, je uporabila možnost pobiranja dodatnih prispevkov iz člena 4a(4);
- (d) shema, ki si izposoja, se pravno zaveže, da se bodo izposojena sredstva uporabila za plačilo terjatev iz člena 2(2a) in (2c);
- (e) odškodninska shema, ki ni drugim shemam na podlagi tega člena ni odplačala posojila, si od drugih shem niti ne izposoja niti jim ne posoja;
- (f) shema, ki si izposoja, navede znesek zahtevanih denarnih sredstev;
- (g) shema, ki si izposoja, Evropski organ za vrednostne papirje in trge takoj obvesti o razlogih, zakaj so zgoraj navedeni pogoji izpolnjeni, in o znesku zahtevanih denarnih sredstev.

Znesek iz točke (f) prvega pododstavka se določi na naslednji način:

[znesek terjatev, ki jih je treba plačati na podlagi člena 2(2a) in (2c)] – [raven financiranja iz člena 4a(7)] + največji znesek dodatnih prispevkov iz člena 4a(4)].

Tudi druge sheme delujejo kot posojilne sheme. Zato države članice, v katerih je vzpostavljenih več odškodninskih shem, določijo eno shemo, ki bo v tej državi članici delovala kot posojilna shema, in o tem obvestijo Evropski organ za vrednostne papirje in trge. Države članice se lahko odločijo, če in kako posojilni shemi druge sheme, vzpostavljene v isti državi članici, odplačajo posojilo.

2. Za posojilo veljajo naslednji pogoji:

- (a) glede na mejno vrednost iz naslednjega pododstavka vsaka shema posodi znesek, sorazmeren z zneskom kritih denarnih sredstev in finančnih instrumentov v vsaki shemi, pri čemer se ne upošteva shema, ki si izposoja. Zneski se izračunajo na podlagi najnovejših informacij iz člena 4a(2);
- (b) shema, ki si izposoja, posojilo vrne najpozneje v petih letih. Posojilo lahko vrača v letnih obrokih. Obresti se plačajo šele ob poplačilu;
- (c) obrestna mera je mejna posojilna obrestna mera Evropske centralne banke v času posojila.

Celotni znesek, ki se posodi vsaki shemi, ki si izposoja, ne presega 20 % celotnih sredstev, ki so na voljo na ravni Unije za posojila na podlagi člena 4a(8).

3. Evropski organ za vrednostne papirje in trge potrdi, da so izpolnjene zahteve iz odstavka 1, poleg tega pa tudi navede zneske, ki jih posodi vsaka shema, kot so izračunani v skladu z odstavkom 2(a), ter začetno obrestno stopnjo iz odstavka 2(c) in trajanje posojila.

Evropski organ za vrednostne papirje in trge svojo potrditev skupaj s podatki iz odstavka (g) posreduje posojilnim shemam. To potrditev in podatke prejmejo v 15 delovnih dneh. Posojilne sheme čim prej in najpozneje v naslednjih 15 delovnih dneh po prejemu izvršijo izplačilo posojila shemi, ki si izposoja.

4. Države članice zagotovijo, da prispevki, ki jih pobere shema, ki si izposoja, zadostujejo za vračilo izposojenega zneska in čim prejšnjo ponovno vzpostavitev ciljne ravni finančnih sredstev, in sicer najpozneje deset let po prejemu posojila.
5. Za zagotovitev učinkovitega sodelovanja med odškodninskimi shemami za vlagatelje sheme ali po potrebi pristojni organi sklenejo pisne sporazume o sodelovanju. Pri takih sporazumih se upoštevajo zahteve iz Direktive 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta (**).

Evropski organ za vrednostne papirje in trge se obvesti o obstoju in vsebini sporazumov iz pododstavka 1. Na podlagi členov [6(2)(f) in 19 Uredbe o Evropskem organu za vrednostne papirje in trge] lahko izdaja mnenja o takih sporazumih. Če pristojni organi ali sheme ne morejo skleniti sporazuma ali se pojavi spor glede razlage takega sporazuma, Evropski organ za vrednostne papirje in trge rešuje spore v skladu s [členom 11 Uredbe o Evropskem organu za vrednostne papirje in trge].

Če sporazumov iz pododstavka 1 ni, to ne vpliva na terjatve vlagateljev iz člena 2(2a) ali (2c).

* UL L ...

** UL L 084, 26.3.1997, str. 22.“

- (6) Člena 5 in 6 se nadomestita z naslednjim:

„Člen 5

1. Če investicijsko podjetje, KNPVP, depozitar ali tretja oseba, ki morajo biti na podlagi člena 2(1) vključeni v shemo, ne izpolnijo svojih obveznosti, ki jih imajo kot člani te sheme, se obvestijo pristojni organi, ki so izdali dovoljenje za investicijsko podjetje ali KNPVP, ter v sodelovanju z odškodninsko shemo sprejmejo vse ustrezne ukrepe, vključno z naložitvijo kazni, za zagotovitev, da investicijsko podjetje, KNPVP, depozitar ali tretja oseba izpolni svoje obveznosti.
2. Če ukrepi iz odstavka 1 ne zagotovijo izpolnitve obveznosti investicijskega podjetja, KNPVP, depozitarja ali tretje osebe, lahko odškodninska shema na podlagi izrecnega soglasja pristojnih organov investicijsko podjetje, KNPVP, depozitarja ali tretjo osebo obvesti, da bodo v roku, ki ni krajši od 12 mesecev, izključeni iz odškodninske sheme. Shema bo še naprej zagotavljala kritje iz člena 2(2a) in (2c) za investicijske posle ali dejavnosti KNPVP, ki se opravljajo v tem obdobju. Če investicijsko podjetje, KNPVP, depozitar ali tretja oseba ob izteku roka ne izpolni svojih obveznosti, ga lahko odškodninska shema na podlagi izrecnega soglasja pristojnih organov izključi.
3. Investicijsko podjetje, KNPVP, depozitar ali tretja oseba, izključeni iz odškodninske sheme za vlagatelje, lahko še naprej opravljajo investicijske posle, dejavnosti KNPVP ali hrani finančne instrumente vlagateljev in KNPVP, če:

a) so pred izključitvijo sklenili alternativne odškodninske sporazume, ki zagotavljajo, da bodo imeli vlagatelji in KNPVP kritje, ki je vsaj enakovredno tistemu, ki ga

ponuja uradno priznana shema, in da imajo taki alternativni odškodninski sporazumi lastnosti, enakovredne lastnostim uradno priznane sheme;

b) je pristojni organ, odgovoren za izdajo dovoljenja investicijskemu podjetju ali KNPVP, potrdil, da so izpolnjeni pogoji iz točke a).

4. Če investicijsko podjetje ali KNPVP, za katerega se predlaga izključitev po odstavku 2, ne more skleniti alternativnih odškodninskih sporazumov, ki bi izpolnjevali pogoje iz odstavka 3, pristojni organi, ki so mu izdali dovoljenje:
  - (a) dovoljenje, ki so ga izdali investicijskemu podjetju, takoj odvzamejo;
  - (b) dovoljenje, ki so ga izdali KNPVP, takoj odvzamejo.
5. Kadar depozitar ali tretja oseba, za katera se predlaga izključitev iz odstavka 2, ne moreta skleniti alternativnih sporazumov, ki bi izpolnjevali pogoje iz odstavka 3, se jima ne dovoli hramba sredstev vlagateljev ali KNPVP.“

Člen 6

Po odvzemu dovoljenja investicijskemu podjetju ali KNPVP se kritje iz člena 2(2a) in (2c) še naprej zagotavlja za investicijske posle, ki so bili sklenjeni pred odvzemom.“

- (7) Člena 8 in 9 se nadomestita z naslednjim:

„Člen 8

1. Kritje, predvideno v členu 4(1) in (3), se uporablja za vlagateljevo skupno terjatev do istega investicijskega podjetja ali KNPVP na podlagi te direktive ne glede na število računov, valuto in lokacijo v Uniji.
2. Pri izračunu kritja, predvidenega v členu 4(1) in (3), se upošteva delež vsakega vlagatelja v skupnem investicijskem poslu.

Če ni posebnih določb, se terjatve enakomerno razdelijo med vlagatelje.

Države članice lahko določijo, da se lahko terjatve, ki se nanašajo na skupni investicijski posel, do katerih sta upravičeni dve osebi ali več kot članice poslovnega družabništva, zveze ali poslovnega združenja podobne narave, ki ni pravna oseba, za izračun mejnih vrednosti iz člena 4(1) in (3) združijo in obravnavajo, kot da bi izhajale iz naložbe enega samega vlagatelja.

3. Če vlagatelj ni upravičen do hranjenih zneskov ali vrednostnih papirjev, prejme odškodnino oseba, ki je upravičena, če je identiteta te osebe ugotovljena ali se lahko ugotovi pred datumom ugotovitve ali odločbe iz člena 2(2) in (2b).

Če so upravičene dve osebi ali več, se pri izračunu mejnih vrednosti iz člena 4(1) in (3) upošteva delež vsake v sporazumih, po katerih se upravlja z zneski ali vrednostnimi papirji.“

„Člen 9

1. Odškodninska shema sprejme ustrezne ukrepe, da vlagatelje obvesti o ugotovitvi ali odločbi iz člena 2(2) in (2b) ter jim odškodnino, če so do nje upravičeni, čim prej izplača. Odškodninska shema lahko določi rok, v katerem morajo vlagatelji predložiti svoje terjatve. Ta rok ne sme biti krajši kot pet mesecev od datuma zgoraj omenjene ugotovitve ali odločbe iz člena 2(2) in (2b) ali datuma, ko je ugotovitev ali odločba javno objavljena.

Shema se ne more sklicevati na dejstvo, da je potekel rok, da bi odklonila kritje vlagatelja, ki ni mogel pravočasno uveljaviti svoje pravice do odškodnine.

2. Shema mora biti sposobna izplačati vlagateljevo terjatev takoj, ko je to mogoče, in najpozneje v treh mesecih od ugotovljene upravičenosti in zneska terjatve.

Odškodninska shema lahko v izjemnih okoliščinah pristojne organe zaprosi za podaljšanje roka. Nobeno podaljšanje ne sme presegati treh mesecev. Pristojni organi o vsakem podaljšanju, odobrenem za katero koli odškodninsko shemo, in okoliščinah, ki tako podaljšanje upravičujejo, takoj obvestijo Evropski organ za vrednostne papirje in trge.

Države članice zagotovijo, da lahko odškodninske sheme sodelujejo v insolventnih ali sodnih postopkih, ki so lahko pomembni za ugotovitev upravičenosti in zneska terjatve.

Tretji pododstavek ne vpliva na možnost shem, da za ugotovitev upravičenosti ali zneska terjatve uporabijo druge metode.

Če se končno izplačilo ne izvrši v devetih mesecih po ugotovitvi ali odločbi iz člena 2(2) ali (2b), države članice zagotovijo, da shema v treh mesecih po tej ugotovitvi ali odločbi začasno izplača delno odškodnino, ki znaša vsaj eno tretjino terjatve na podlagi prvotne ocene terjatve. Preostali znesek se izplača v roku iz prvega pododstavka tega odstavka, ko se dokončno ugotovi upravičenost in znesek terjatve. Države članice zagotovijo, da ima shema na voljo mehanizme za izterjavo začasnih plačanih zneskov, če se ugotovi, da terjatev ni bila upravičena.

Komisija z delegiranimi akti v skladu s členom 13a ter pogoji iz členov 13b in 13c sprejme ukrepe za določitev postopka za obravnavo terjatev vlagateljev in tehničnih meril za izračun izgube vrednosti KNPVP zaradi dogodkov iz člena 2(2b) in (2c).

3. Ne glede na rok iz prvega pododstavka odstavka 2 lahko odškodninska shema izplačilo začasno odloži do razsodbe sodišča ali odločitve pristojnega organa, če je vlagatelj ali katera koli druga oseba, ki je upravičena ali ima delež v investicijskem poslu, obdolžena za prekršek, ki izhaja iz pranja denarja, kot je opredeljeno v členu 1 Direktive 2005/60/EGS, ali je z njim povezan, ali pa je predmet tožbe zaradi kršitve Direktive 2003/6/ES.“

- (8) V členu 10 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. Države članice zagotovijo, da vsako investicijsko podjetje ali KNPVP sprejme ustrezne ukrepe, da obstoječim in zainteresiranim vlagateljem da na voljo podatke, ki so potrebni za določitev odškodninske sheme za vlagatelje, katere član je

investicijsko podjetje ali KNPVP in njegove podružnice v Uniji, ali katerega koli alternativnega sporazuma, ki je zagotovljen na podlagi drugega pododstavka člena 2(1) ali člena 5(3). Vlagatelje se obvesti o določbah odškodninske sheme za vlagatelje ali alternativnega sporazuma, ki se uporablja, vključno z zneskom in obsegom kritja, ki ga ponuja odškodninska shema, ter o vseh pravilih, ki jih določijo države članice na podlagi člena 2(3). Te podatke je treba zagotoviti v razumljivi obliki.

Na zahtevo se zagotovijo tudi podatki v zvezi s pogoji, ki urejajo odškodnino, in formalnostmi, ki jih je treba izpolniti za pridobitev odškodnine.

Zagotovljeni podatki so pošteni, jasni in nezavezujoči, v njih pa so zlasti pojasnjeni položaji in terjatve, ki jih zajema ustrezna odškodninska shema, ter njena uporaba v čezmejnih primerih. V zagotovljenih podatkih morajo biti navedeni tudi primeri položajev in terjatev, ki jih shema ne zajema.“

(9) Člen 12 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 12

1. Sheme, ki vlagateljem izplačajo odškodnino, imajo pravico do zamenjave za pravice vlagateljev v postopkih likvidacije za zneske, ki so enaki njihovim plačilom, kar pa ne vpliva na druge pravice, ki jih utegnejo imeti po nacionalni zakonodaji.
2. V primeru izgube zaradi finančnega položaja tretje osebe, ki hrani finančne instrumente vlagatelja v zvezi z investicijskim poslom, iz člena 2(2) imajo sheme, ki vlagateljem izplačujejo odškodnine, pravico do zamenjave za pravice vlagatelja ali investicijskega podjetja v postopkih likvidacije za zneske, ki so enaki njihovim plačilom.
3. V primeru iz člena 2(2c), ko nastanejo izgube zaradi finančnega položaja depozitarja ali tretje osebe, ki so jima bila zaupana sredstva KNPVP, imajo sheme, ki imetnikom enot premoženja KNPVP izplačujejo odškodnine, pravico do zamenjave za pravice imetnika premoženja KNPVP ali KNPVP v postopkih likvidacije za zneske, ki so enaki njihovim plačilom.
4. Če je tretja oseba, ki hrani finančne instrumente vlagatelja v zvezi z investicijskim poslom, ali depozitar ali tretja oseba, ki so ji bila zaupana sredstva KNPVP, v tretji državi, katere sodni sistem shemi ne dovoljuje pravice do zamenjave za pravice investicijskega podjetja ali KNPVP, države članice zagotovijo, da investicijsko podjetje ali KNPVP shemi vrne zneske, ki ustrezajo njihovim plačilom, če v postopkih likvidacije prejme kakršen koli znesek.“

(10) Vstavijo se naslednji členi 13a, 13b in 13c:

„Člen 13a

1. Pooblastilo za sprejetje delegiranih aktov iz člena 4a(2), (8) in (9) ter člena 9(2) se Komisiji dodeli za nedoločen čas.

2. Ko Komisija sprejme delegirani akt, o tem takoj uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
3. Za pooblastila Komisiji za sprejetje delegiranih aktov veljajo pogoji iz členov 13b in 13c.

Člen 13b

1. Evropski parlament ali Svet lahko prekliče dodelitev pooblastil iz člena 4a(2), (8) in (9) ter člena 9(2).
2. Institucija, ki je začela notranji postopek o morebitnem preklicu pooblastila, si o tem prizadeva obvestiti drugo institucijo in Komisijo v razumnem obdobju pred sprejetjem končne odločitve, pri čemer navede pooblastilo, ki bi lahko bilo preklicano, ter razloge za preklic.
3. S sklepom o preklicu pooblastila preneha veljati pooblastilo, podrobno določeno v navedenem sklepu. Sklep začne veljati takoj ali na datum, ki je v njem določen. Sklep ne vpliva na pravnomočnost že veljavnih delegiranih aktov. Objavi se v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 13c

1. Evropski parlament in Svet lahko nasprotujeta delegiranemu aktu v dveh mesecih od datuma uradnega obvestila. Na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta se navedeni rok podaljša za en mesec.
2. Če do izteka navedenega roka niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotujeta delegiranemu aktu, se akt objavi v *Uradnem listu Evropske unije* in začne veljati na datum, ki je v njem določen.

Delegirani akt se lahko objavi v *Uradnem listu Evropske unije* in začne veljati pred iztekom navedenega roka, če sta Evropski parlament in Svet Komisijo obvestila, da delegiranemu aktu ne bosta nasprotovala.

3. Če Evropski parlament ali Svet nasprotuje sprejetemu delegiranemu aktu, akt ne začne veljati. Institucija, ki nasprotuje delegiranemu aktu, navede razloge za svoje nasprotovanje.“

(11) Vstavi se naslednji člen 14a:

„Člen 14a

Države članice lahko sklenejo sporazume o sodelovanju glede izmenjave podatkov s pristojnimi organi tretjih držav v skladu s členom 63 Direktive 2004/39/ES in člena 102 Direktive 2009/65/ES.“

19. Priloga I se spremeni:

- (a) Točka 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Poklicni vlagatelji iz točk od 1 do 4 oddelka I Priloge II k Direktivi 2004/39/ES o trgih finančnih instrumentov.“

(b) Točke 2, 3 in 8 se črtajo.

Člen 2

Prenos

1. Države članice najpozneje [*dvanajst mesecev po začetku veljavnosti te direktive*] sprejmejo in objavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo. Komisiji takoj sporočijo besedila navedenih predpisov in korelacijsko tabelo med navedenimi predpisi in to direktivo.

Navedene predpise začnejo uporabljati [*osemnajst mesecev po začetku veljavnosti te direktive*], razen predpisov za prenos člena 4b, ki se uporabljajo od 31. decembra 2013.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice sporočijo Komisiji besedila temeljnih predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 3

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 4

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik